

*Minister van Buitenlandse Zaken (Stikker) aan hoge commissaris te Djakarta (Lamping), 9 jan. 1952*

Referte Uw telegram nr. 320.

Hedenavond ontving Blom Supomo en Djumhana en overhandigde hen de brief, bedoeld in mijn 222; waarvan tekst hieronder volgt:

'De Nederlandse Regering heeft met belangstelling kennis genomen van Uwer Excellentie's schrijven van 15 December jl. Zij vindt in de daarin opgenomen mededelingen van de Indonesische Regering aanleiding op enkele punten nog in het kort terug te komen.

Het is de Nederlandse Regering opgevallen, dat in punt 1 van Uwer Excellentie's brief wel de aard van de te voeren besprekingen wordt omschreven, doch dat daaruit niet blijkt, of de Indonesische Regering zich kan verenigen met de omschrijving van het onderwerp daarvan, zoals deze laatstelijk in het overeenkomstige punt van de brief der Nederlandse Regering werd opgenomen. Wel wordt in punt 3 van Uwer Excellentie's brief terloops de agenda der besprekingen vermeld, doch afgezien van het feit, dat zulk een agenda nog niet is vastgesteld, kan de Nederlandse Regering zich minder goed verenigen met een omschrijving als 'de kwestie der opheffing van de Unie'. Doel der besprekingen is Haars inziens een antwoord te zoeken op de vraag, welke herziening van de basis der wederzijdse betrekkingen voor onze beide landen aanvaardbaar zou zijn om een goede verhouding en vruchtbare samenwerking te bevorderen. De Regering deed Uwer Excellentie reed eerder weten, dat Zij niet bij voorbaat kan verklaren in te stemmen met opheffing der Unie. Het is nodig, dat terzake in overeenstemming tussen beide Regeringen een bepaald doel der besprekingen wordt geformuleerd al ware het slechts omdat anders niet vast zou staan, wat terzake in de tezamen op te stellen publicatie zou moeten worden opgenomen.

Naar aanleiding van punt 3 van Uwer Excellentie's brief merkt de Nederlandse Regering, mede in verband met hetgeen hierboven is gezegd, op, dat Zij tegenover de van Indonesische zijde naar voren gebrachte wensen zich de vrijheid moet voorbehouden om elk onderwerp ter sprake te brengen, waarvan de regeling tot verbetering der onderlinge betrekkingen kan bijdragen. Immers naar Haar oordeel is het vinden van een nieuwe basis voor de onderlinge betrekkingen het doel der besprekingen.

Met betrekking tot het gestelde in punt 5 van Uwer Excellentie's brief moge het volgende worden opgemerkt.

De Nederlandse Regering heeft zich niet verzet tegen een bespreking van het Nieuw-Guineaprobleem. Zij heeft echter bij herhaling duidelijk te kennen gegeven als Hare mening, dat Zij niet verwacht dat thans overeenstemming zou kunnen worden gevonden over dit probleem, omdat de uitgangspunten te ver uiteen liggen.

Wanneer de Indonesische Regering desondanks een bespreking van beide problemen, het Unievraagstuk en het Nieuw-Guineavraagstuk, op prijs stelt, moet de Nederlandse Regering concluderen, dat besprekingen omtrent de Unie zinvol zijn, ongeacht het al of niet welslagen der besprekingen over Nieuw-Guinea.

In deze zin meent de Nederlandse Regering ook te moeten verstaan Uwer Excellentie's mededeling in Haar brief, dat de Indonesische Republiek zowel het Unie- als het Nieuw-Guinea(Irian)vraagstuk beschouwt als ernstige struikelblokken voor een gezonde samenwerking tussen Indonesië en Nederland en dat opheffing van de Unie het ene struikelblok uit de weg zou ruimen.

Met de omschrijving van het karakter der besprekingen als in Uwer Excellentie's brief onder no. 1 geformuleerd en de daarin onder punt 4 gegeven interpretatie van de 'wederzijdse zuiver materiële verplichtingen' kan de Nederlandse Regering zich verenigen.

Zij meent er voorts van te mogen uitgaan, dat door de Indonesische Regering wordt ingestemd met die punten uit de aan Uwe Excellentie gerichte brief van de Nederlandse Regering van 11 December no. 123574, voorzover daarop in Uw antwoord niet wordt ingegaan.'

Supomo bevestigde dat morgen bevredigend antwoord op deze brief te verwachten is.